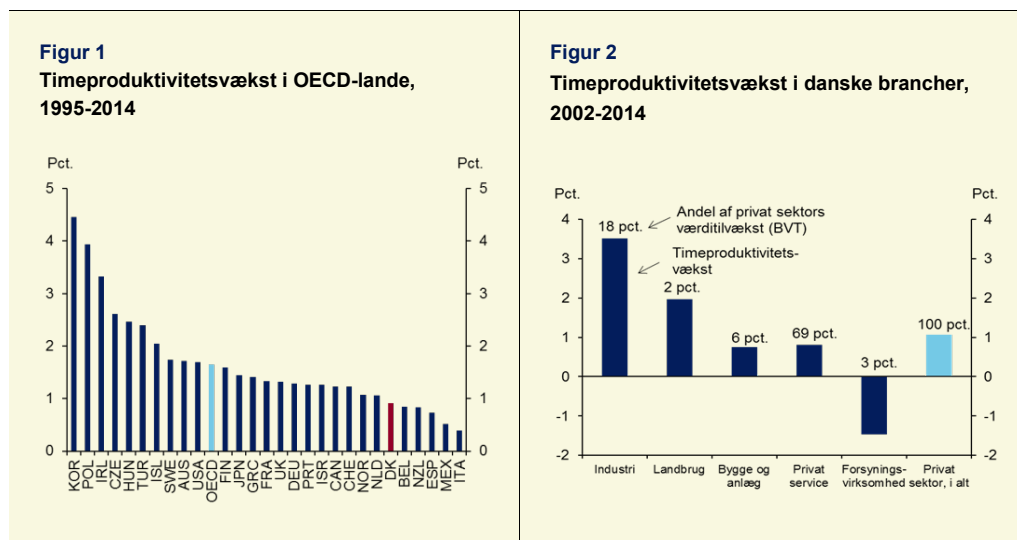

ØA: Produktivitet og konkurrence

Januar 2016

Tiltag, som styrker konkurrencen, kan øge produktivitet og velstand væsentligt

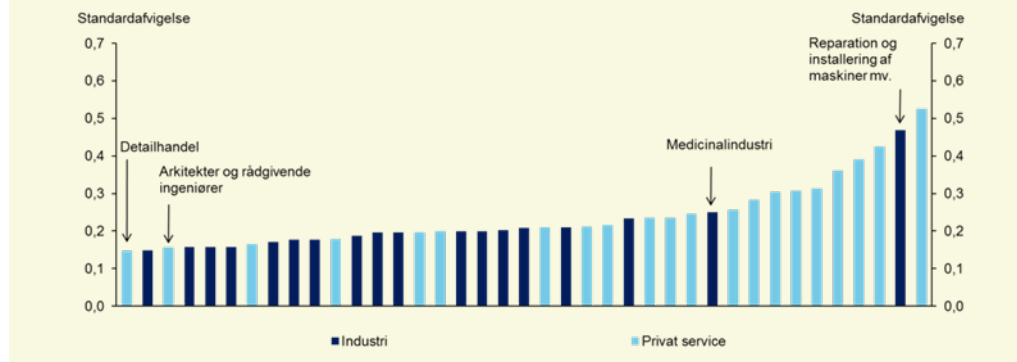
De seneste 20 år har produktivitetsvæksten været lav i Danmark. Produktivitetsvæksten har specielt været beskednen i de private servicesektor, der udgør ca. 70 pct. af hele den private sektor, *jf. figur 1 og 2.*

Kilde: Danmarks Statistik, OECD og egne beregninger.

Nye analyser baseret på virksomhedsdata viser bl.a. tegn på svag konkurrence i servicesektor, som helhed og indenfor sektorens delbrancher. Den svage konkurrence betyder, at priserne bliver unødigt høje, at virksomhederne har mindre tilskyndelse til øge produktivitet, og at arbejdskraft og kapital i mindre grad søger mod de mest produktive virksomheder. Det reducerer den samlede produktivitet og velstand i Danmark.

”Mark up” måler virksomhedernes indtjeningsmargin i pct. af omkostningerne. Høj mark up indikerer som udgangspunkt en svag konkurrence. En stor spredning i virksomhedernes mark up’er indenfor de enkelte brancher er ligeledes udtryk for, at konkurrencen er svag, og at de mest produktive virksomheder hæver priserne frem for at udkonkurrere de mindre produktive virksomheder gennem lavere priser. De nye analyser viser, både at mark up’er er væsentligt højere i den private servicesektor end i industrien, og at spredning i virksomhedernes mark up’er indenfor de enkelte brancher – med enkelte undtagelser – er større i den private servicesektor end i industrien, *jf. figur 3.*

Tabel 3**Spredning i virksomhedernes mark up'er i delbrancher industri og privat service, 2002-2012**

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Potentielt vil en skærpet konkurrence, og dermed en bedre udnyttelse af ressourcerne på tværs af den private sektor i Danmark, kunne øge velstanden med 15-30 mia. kr. målt ved bruttoværditilvæksten – BVT. Det skal dog understreges, at den potentielle velstandsgevinst kan være mindre som følge af branchespecifikke forhold. Fx kan mobilitet af arbejdskraft på tværs af brancher være forbundet med en vis træghed, idet der kan være forbundet omkostninger med et brancheskifte. Ikke desto mindre illustrerer beregningerne, at der kan være et betydeligt potentiale forbundet med en bedre ressourceudnyttelse på tværs af den private sektor.